

INVENTERING AV DVÄRGBECKASIN

27 APRIL 1990

JAN-ERIK MALMSTIGEN

I Pandion nr 1 1987 skriver Hans Ljungkvist om dvärgbeckasinens uppträdande i Lindesbergstrakten 1975-1986. Till och med 1986 finns endast fem lokaler i kommunen med rapporter om spelande fåglar. År 1988 tillkom så ytterligare en lokal, Sörängarna intill Råsvälen där en spelande beckasin hördes den 12 maj.

Artikeln ovan avslutas med en listning av 18 tänkbara dvärbeckasinlokaler för vårfynd i kommunens östra delar. Utgångspunkten var vårspelande dvärbeckasiners biotopval (våta gungflyn med starr, fräven och vitmossor) i sydvästra Småland. För att testa Hans Ljungkvists spekulationer beslutades av vi våren 1990 skulle ordna en dvärgbeckasinkväll med folk på så många lokaler som vi hade resurser till.

Valet föll på den 27 april med 29 april som reservdag. Respektive lokal skulle vara "besatt" senast 21.30. Om ingen dvärgbeckasin hörts inom en timma, dvs kl 22.30 var det fritt fram att lämna lokalen. Totalt 18 lokaler besöktes denna kväll (läge se karta), utöver de traditionella lokalerna som tex Damsjön bland annat sex lokaler från Ljungkvists lista.

Vädret

på kvällen varierade något från lokal till lokal. Några tyckte det var ganska blåsigt och kallt medan andra (framförallt från lokalerna Längre norröver) hade bättre yttre förutsättningar. Vid min lokal, fd Innansjön (nr 5) var det nästan mullet och några plusgrader. Vinden som kom från norr var till en början måttlig men tilltog något efter kl 22.

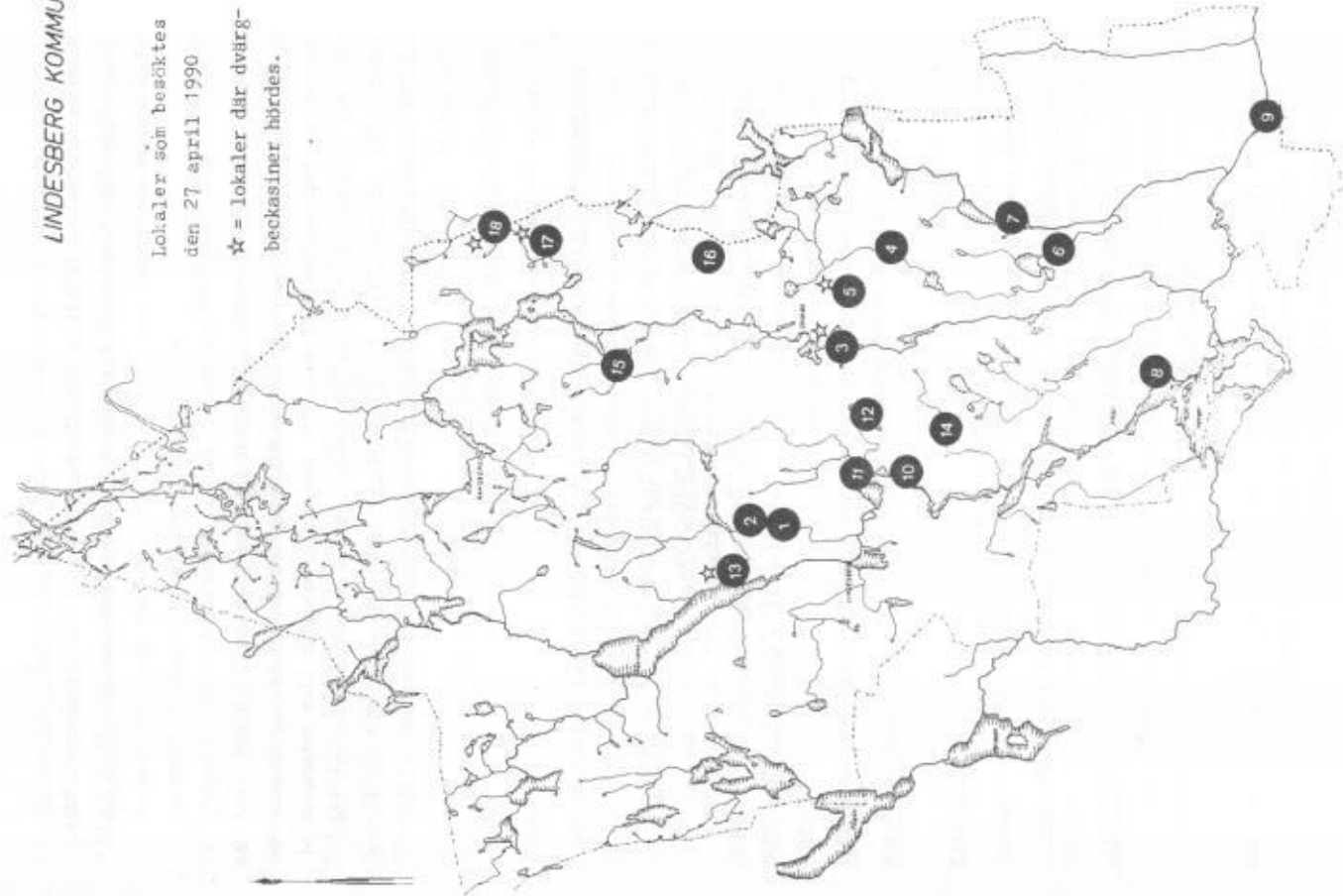
Resultatet

blev överraskande positivt. På inte mindre än fem lokaler hördes spelande dvärbeckasin denna kväll, fyra av dessa på de sex från Ljungkvists lista. Samtliga lokaler var nya. Överraskande var dessutom att spelet överensstämde så väl i tiden från de olika lokalerna. Totalt hördes 15 spel från de fem lokalerna (mellan 21.40 till 22.10). Cirka 12 av dessa ägde rum inom loppet av 15 minuter (21.45 - 22.00). Se även under respektive lokal.

LINDESBERG KOMMUN

Lokaler som besöktes
den 27 april 1990

☆ = lokaler där dvärg-
beckasiner hördes.

- 11 Björkasjön, Såsåns myrning (Tomas Eriksson): Flera enkelbeckasiner, ev vattenrall.
- 12 Multasjön (Gunnar Ericsson): Eftersom Borskärrret intill Multasjön idag är helt torrlagd besöktes istället denna lokal. Senast spelande dvärgbeckasin hördes vid Borskärrret var 1982.
- 14 Väragsjön (Sören Adolfsson). 2 enkelbeckasiner.
- 15 Morskogsjön (Mats Andersson, Olov Helge): Hornuggla hörd
- 16 Gubbmossen (Sven-Olof Eriksson): 3 enkelbeckasiner.

Det positiva resultatet av denna dvärgbeckasinkväll inbjuder naturligtvis till uppföljningar i framtiden. Vi hoppas därför kunna utlysa minst en dvärgbeckasinkväll våren 1991. Ett upprop kommer isåfall att publiceras i Pandion.

Ett stort tack till alla som ställde upp den 27 april.

APPENDIX

Fynd av dvärgbeckasin i Lindesbergs kommun. Komplettering av förteckning publicerad av Ljungkvist (1987).

Ett tidigare ej publicerat fynd har kommit till vår kännedom. Den 11 maj 1961 spelade 1 ex över södra Österhammarsjön (Bertil Forsberg muntligen).

Dammsjön, Björkhyttan: 1 ex 1.5-5.5 1988, 1 ex 3.5 1989

Sörängarna: 1 ex 12.5 1988

Stömsjön: 1 ex 21.4 1990

Höstfynd:

Albäcksån, Råsvalen: 2 ex 29.10 1989

Litteratur:

Ljungkvist, H 1987. Dvärgbeckasinen uppträdande i Lindesbergstrakten 1975-86. Pandion 3:9-12.

Nilsson, S.G & Nilsson, I.N 1978. Dvärgbeckasinen populationsstorlek, biotopval och spelrytm i södra Sverige. Vår Fågelvärld 37:1-8.

Samstämmigheten vad beträffar enkelbeckasins spel var också stor. Efter en speltopp före klockan 22 tystrade de flesta enkelbeckasiner runt 22.10 på de flesta lokalerna.

Dvärgbeckasinsens spelrytm

har bl.a undersöts i sydvästra Småland (Nilsson & Nilsson). Bland annat har man funnit att det inte finns några avgörande skillnader mellan enkelbeckasinsens och dvärgbeckasinsens spelrytm. Den spelar ungefär lika intensivt på för- och eftermiddagen. Kvällspelet kommer igång under skymningen och tidpunkten för starten följer ljusförändringen under säsongen. Tid för första spel är koncentrerad till tiden mellan solnedgången och den borgerliga skymningens slut.

Sammanfattande resultat från lokalerna 1-18

A Lokaler där dvärgbeckasin hördes

- 3 Sverkestaån, V Kälen (Sven-Ivar Andersson): Totalt 4 spel mellan 21.45-22.05. Dessutom 4-5 enkelbeckasiner. Tyst 22.10.
- 5 fd Immansjön (Jan-Erik Malmstigen): Totalt 3 spel mellan 21.48-21.59. Spelande enkelbeckasiner. Hornuggla hörd. tyst 22.15
- 13 Albäcksån, Råsvalen (Lennart & Andreas Sandberg): Ett spel kl 22.10. Minst 3 enkelbeckasiner börjar spela 21.40. Ganska blåsligt.
- 17 Madsjön (Kjell Jansson): Ett spel kl 21.45. Minst 2 enkelbeckasiner. Kattuggla hörd. Tystrar strax efter 22.
- 18 Bråmossen (Johnny Tegin, Brita Nordqvist): Totalt 6 spel mellan 21.40-22.00. 7-8 spelande enkelbeckasiner. Tyst 22.10

B Övriga lokaler

- 1 Dammsjön, Björkhyttan (Per & Eva Zetterlund): Vattenrall hörd.
- 2 Unnasjön (Per-Martin Ramberg)
- 4 Spannarbodasjön (Christer Eriksson, Kjell Mattson): Ca 4 spelande enkelbeckasiner.
- 6 Sörbysjön (Magnus & Ulf Jacobsson): Minst 6 enkelbeckasiner. 1 jorduggla.
- 7 Sköldberga, Österhammarsjön (Sven Larsson): Spelande enkelbeckasiner.
- 8 Hagaberg, Ullersåtersviken (Jerry Andersson): Tid 21.35 -22.00. Blåsligt och kallt. 2 spelande enkelbeckasiner.
- 9 Stömsjön (Thomas Ewerlid): Enstaka enkelbeckasiner. Tidigare i vår, den 21 april hördes en dvärgbeckasin från denna lokal (TDM).
- 10 Bohrsån, Brynäs (Gunnar & Majbritt Gustafsson):